

AGHAGH UNIVERSITY OF SCIENCE
AND TECHNOLOGY

Nazwa modułu: Inżynieria materiałów metalicznych

Rok akademicki: 2016/2017 Kod: MEI-1-503-s Punkty ECTS: 5

Wydział: Inżynierii Metali i Informatyki Przemysłowej

Kierunek: Edukacja Techniczno - Informatyczna Specjalność: —

Poziom studiów: Studia I stopnia Forma i tryb studiów: Stacjonarne

Język wykładowy: Polski Profil kształcenia: Ogólnoakademicki (A) Semestr: 5

Strona www: —

Osoba odpowiedzialna: Dymek Stanisław (dymek@agh.edu.pl)

Osoby prowadzące: Dymek Stanisław (dymek@agh.edu.pl)
Kopyściański Mateusz (mkopys@agh.edu.pl)

Opis efektów kształcenia dla modułu zajęć

Kod EKM	Student, który zaliczył moduł zajęć wie/umie/potrafi	Powiązania z EKK	Sposób weryfikacji efektów kształcenia (forma zaliczeń)
Wiedza			
M_W001	Dysponuje usystematyzowaną wiedzą z zakresu podstawowych własności materiałów metalicznych	E11A_W04, E11A_W05, E11A_W02	Aktywność na zajęciach
M_W002	Posiada podstawowe wiadomości z zakresu kształtowania materiałów metalicznych	E11A_W03, E11A_W02	Aktywność na zajęciach, Kolokwium
M_W003	Zna metody oznaczania materiałów metalicznych stosowanych w technice	E11A_W04	Kolokwium
M_W004	Orientuje się w obecnym stanie oraz najnowszych trendach inżynierii materiałowej	E11A_W05, E11A_W02	Kolokwium
M_W005	Ma podstawową wiedzę o mechanizmach umacniania materiałów	E11A_W06, E11A_W03, E11A_W02	Kolokwium
Umiejętności			
M_U001	Posiada umiejętność korzystania z literatury technicznej i internetowych baz danych	E11A_U11, E11A_U08	Aktywność na zajęciach
M_U002	Posiada umiejętność oceny przydatności materiałów metalicznych do konkretnych zastosowań	E11A_U05, E11A_U11, E11A_U04	Aktywność na zajęciach

M_U003	Rozumie zależność pomiędzy składem chemicznym, procesem wytwarzania (przetwarzania) materiałów, ich strukturą i wynikającymi z niej właściwościami	E11A_U05, E11A_U07	Egzamin
M_U004	Potrafi scharakteryzować podstawowe własności technicznych materiałów metalicznych	E11A_U05, E11A_U04	Odpowiedź ustna
Kompetencje społeczne			
M_K001	Potrafi przekazać informacje i opinie dotyczące inżynierii materiałowej w sposób powszechnie zrozumiały	E11A_K02, E11A_K05	Odpowiedź ustna

Matryca efektów kształcenia w odniesieniu do form zajęć

Kod EKM	Student, który zaliczył moduł zajęć wie/umie/potrafi	Forma zajęć										
		Wykład	Ćwiczenia audytoryjne	Ćwiczenia laboratoryjne	Ćwiczenia projektowe	Konwersatorium	Zajęcia seminaryjne	Zajęcia praktyczne	Zajęcia terenowe	Zajęcia warsztatowe	Inne	E-learning
Wiedza												
M_W001	Dysponuje usystematyzowaną wiedzą z zakresu podstawowych własności materiałów metalicznych	+	-	-	-	-	+	-	-	-	-	-
M_W002	Posiada podstawowe wiadomości z zakresu kształtowania materiałów metalicznych	+	-	-	-	-	+	-	-	-	-	-
M_W003	Zna metody oznaczania materiałów metalicznych stosowanych w technice	+	-	-	-	-	+	-	-	-	-	-
M_W004	Orientuje się w obecnym stanie oraz najnowszych trendach inżynierii materiałowej	+	-	-	-	-	+	-	-	-	-	-
M_W005	Ma podstawową wiedzę o mechanizmach umacniania materiałów	+	-	-	-	-	+	-	-	-	-	-
Umiejętności												
M_U001	Posiada umiejętność korzystania z literatury technicznej i internetowych baz danych	+	-	-	-	-	+	-	-	-	-	-
M_U002	Posiada umiejętność oceny przydatności materiałów metalicznych do konkretnych zastosowań	+	-	-	-	-	+	-	-	-	-	-

M_U003	Rozumie zależność pomiędzy składem chemicznym, procesem wytwarzania (przetwarzania) materiałów, ich strukturą i wynikającymi z niej właściwościami	+	-	-	-	-	+	-	-	-	-	-
M_U004	Potrafi scharakteryzować podstawowe własności technicznych materiałów metalicznych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kompetencje społeczne												
M_K001	Potrafi przekazać informacje i opinie dotyczące inżynierii materiałowej w sposób powszechnie zrozumiały	+	-	-	-	-	+	-	-	-	-	-

Treść modułu zajęć (program wykładów i pozostałych zajęć)

Wykład

1. Wstęp: materiały – historia i charakter; przegląd podstawowych właściwości materiałów
2. Klasyfikacja materiałów i procesów technologicznych; zależność: skład chemiczny – proces – mikrostruktura – właściwości;
3. Mechanizmy umocnienia materiałów metalicznych i ich zależność od mikrostruktury
4. Podstawy wytwarzania materiałów metalicznych
5. Kształtowanie materiałów w procesach technologicznych
6. Procesy odlewania metali; mikrostruktura po odlewaniu
7. Odształcenie, zdrowienie i rekrytalizacja metali
8. Metody umacniania stopów żelaza – wpływ mikrostruktury na własności (żeliwo, stal)
9. Stale stopowe, stale z mikrododatkami (HSLA), nowoczesne stale dla przemysłu motoryzacyjnego (IF, DP, TRIP), zjawisko “bakehardening”
10. Stopy aluminium i sposoby ich umacniania
11. Stopy magnezu i tytanu, fazy międzymetaliczne, stopy i metale o specyficznych właściwościach
12. Mikrostruktura materiałów do zastosowań w podwyższonej temperaturze; pełzanie; materiały dla energetyki i lotnictwa
13. Materiały do zastosowań w elektrotechnice oraz ich technologia; właściwości elektryczne i magnetyczne
14. Elementy obróbki powierzchniowej materiałów metalicznych; cienkie warstwy

Zajęcia seminaryjne

1. Oznaczanie tworzyw metalicznych wg norm europejskich (stale, stopy aluminium)
2. Wykorzystanie mechanizmów umocnienia w doborze materiałów metalicznych
3. Odształcenie i rekrytalizacja metali
4. Kształtowanie objętościowe stopów metalicznych
5. Odlewanie materiałów metalicznych
6. Czynniki wpływające na umocnienie martenzytu w stalach
7. Metody kształtowania mikrostruktury w stalach i jej wykorzystanie dla uzyskania odpowiednich właściwości – stale konstrukcyjne, maszynowe i narzędziowe
8. Charakterystyka nowoczesnych materiałów na karoserie samochodowe

9. Mikrostruktura i własności stali odpornych na korozję
10. Nowoczesne stopy aluminium – przerabialne plastycznie i odlewnicze
11. Stopy metali lekkich (magnezu, tytanu, fazy międzymetaliczne)
12. Materiały do pracy w podwyższonej temperaturze; krzywa pełzania, mechanizmy pełzania, umocnienie nadstopów
13. Nowoczesne materiały stosowane w elektrotechnice i elektronice
14. Wytwarzanie i zastosowanie twardych i miękkich materiałów magnetycznych w technice

Sposób obliczania oceny końcowej

Ocena końcowa = suma: $(0,5 \times \text{średnia kolokwów}) + (0,5 \times \text{ocena testu z wykładów})$

Wymagania wstępne i dodatkowe

Zgodnie z Regulaminem Studiów AGH podstawowym terminem uzyskania zaliczenia jest ostatni dzień zajęć w danym semestrze. Termin zaliczenia poprawkowego (tryb i warunki ustala prowadzący moduł na zajęciach początkowych) nie może być późniejszy niż ostatni termin egzaminu w sesji poprawkowej (dla przedmiotów kończących się egzaminem) lub ostatni dzień trwania semestru (dla przedmiotów niekończących się egzaminem).

Zalecana literatura i pomoce naukowe

1. M.F. Ashby, D.R.H. Jones – Materiały inżynierskie, t. 1 i 2, WNT 1995
2. L.A. Dobrzański – Metaloznawstwo z podstawami nauki o materiałach, WNT 1996
3. M. Blicharski – Inżynieria materiałowa: stal, WNT 2004
4. M. Blicharski – Odształcenie i pękanie, Uczelniane Wydawnictwa Naukowo-Dydaktyczne AGH 2002
5. M.F. Ashby, H. Shercliff, D. Cebon – Materials: engineering science, processing and design, Butterworth-Heinemann 2007
6. W.D. Callister – Materials Science and Engineering, an introduction, wyd. Wiley, 2006

Publikacje naukowe osób prowadzących zajęcia związane z tematyką modułu

S. Dymek, “Nowoczesne stopy aluminium do przeróbki plastycznej”, monografia, wyd. Uczelniane Wydawnictwa Naukowo-Dydaktyczne, Kraków 2012

Pozostałe publikacje: <http://www.bpp.agh.edu.pl/>

Informacje dodatkowe

Brak

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)

Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta
Udział w wykładach	28 godz
Udział w zajęciach seminaryjnych	28 godz
Samodzielne studiowanie tematyki zajęć	25 godz
Przygotowanie do zajęć	25 godz
Przygotowanie sprawozdania, pracy pisemnej, prezentacji, itp.	15 godz
Egzamin lub kolokwium zaliczeniowe	2 godz
Dodatkowe godziny kontaktowe z nauczycielem	6 godz
Dodatkowe godziny kontaktowe z nauczycielem	6 godz
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	135 godz
Punkty ECTS za moduł	5 ECTS